

PRENUMERATA WYNOŚI:

w Kaliszu miesięcznie 3.000.000 Mk.
z odnośnikiem do domu 3.500.000 Mk.
za prowincję z przesyłką
pocztową 4.000.000 Mk.
zagranicą 7.000.000 Mk.
Cena pojed. egzemplarza 150.000 Mk.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:

Za 1 wiersz millim. lub jego miejsce na
str. 1. 2. 3. gr. 10.
Nekrologi gr. 10. zwyczajne gr. 5
ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI,
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.
Otwarta od 9 do 6 po poł.

№ 98 (7728)

Czwartek, dnia 1 Maja 1924 r

Rok XXXII

WĘGIEL

GÓRNOŚLĄSKI I DĄBROWIECKI
z kopalni:

Max	Marie
Hramsta	Böerj
Georg	Brade
Oheim	Heinrichsglück
Fanny	Neuglückhaus
Heym	Prinzen
Fürsten	Heinrichsfreude
Emanuelsegen	Czeladź

po cenach kopalnianych na
weksle 1-1½-2 miesięczne.

Portland Cement

z pieców rotacyjnych

fabryk:

„Rudniki” i „Wysoka”

po cenach fabrycznych

na weksle 1½-2 miesięczne.

KOKS Zabrzecki

z „Emma” i „Wolfgang”

po cenach hutniczych

Wapno kieleckie, papa
dachowa i gwoździe
budowlanepo cenach fabrycznych na
weksle 1½ miesięczne.

NAJLEPSZE FRANCUSKIE SAMOCHODY „PEUGEOT”

660

na dogodnych warunkach poleca:

KALISKA SPÓŁKA OPAŁOWA, Kazimierzowska 1, tel. 92.

KINO
STYLOWY2 serje razem
II aktów w jednym seansie.

ROSYJSKI FILM ŚPIEWANY

Od dnia 1 maja i dni następnych
Prawdziwa uczta dla Publ. p. t.Specjalna ilustracja muzyczna z repertu-
arem cygańskich romansów Wertyńskiego,
Izy Kremer, Wielcewej, Berezowskiego i in.

Bajka o miłości

„MILCZ SERCE MILCZ”

Występują światowi artyści tea-
tru Stanisławskiego w Moskwie z WIERĄ CHOŁODNOJĄ nieporównaną gwiazdą
ekr. w roli gł. i inni jak
Rachmanow, Maksimow, Gajdarow, Poloński, Czardinin, Runicz, ChudalejowPrześliczna do głębi wzruszająca scenarja. ✂ Prawdziwa uczta artystyczna. ✂ Film jakich mało.
Biesiada duchowa. ✂ Łabędzi śpiew największej i najlepszej artystki filmowej występującej w przed-
śmiertnym filmie WIERY CHOŁODNOJ. Podczas seansów przygrywa pierwszorzędną ork. wojskowa.
Początek w dni pow. o g. 5.30, ostatni seans o g. 9.15. W sob., niedz. i święta o g. 4, ostatni o 9.15.

Zarząd Elektrowni Miejskiej

niniejszym podaje do wiadomości swych P.T. Odbiorców, iż ceny prądu elektry-
cznego na miesiąc kwiecień i maj r.b. zostają na mocy uchwały Komisji Oświe-
tleniowej Rady Miejskiej z dnia 28-go b.m. ustalone jak następuje:

70 groszy kwh. dla lokali zarobkowych i kin
50 groszy kwh. dla mieszkań prywatnych
40 groszy kwh. dla motorów klasy A
30 groszy kwh. dla motorów klasy B
5.00 złotych miesięcznie od 25 świecowej lampy ryczałtowej.

UWAGA: Pod klasą A należy zrozumieć motory zużywające mniej niż 300
kwh. miesięcznie, pod klasą zaś B motory zużywające więcej niż 300 kwh. mies.
800

ZARZĄD ELEKTROWNI MIEJSKIEJ.

OGNIWO

Spółka z ogr. odpow.

Kalisz, Al. Józefiny 25, tel. 160

poleca artykuły:

OPAŁOWE
BUDOWLANE
ZBOŻOWE.po cenach najniż. wagonowo i detalicznie
Składy: Kościuszki № 1, Babina № 3.

586

Naczelnik państwa i p. prezydent St. Wojciechowski

W wykonaniu portretowem, rzecz wysokiej wartości artystycznej, oraz portrety na zamówienie, traktowane w nowoczesnym ujęciu
o czym świadczy list z K. C. N. P. z dnia 9. IX. 1922 r. za artystyczne wykonanie portretu b. N. P. Józefa Piłsudskiego poleca
jedynie w Kaliszu pierwszorzędną atelier sztuki fotograficznej p. f. „Engel” ul. Niecała № 12.

Zdjęcia z zastosowaniem ostatnich zdobyczy techniki fotogr. i utrzymane na wysokim poziomie sztuki pozwalają zadowolnić
najwytworniejszy gust Sz. Klijenteli.

712

Zdjęcia z
najwytworniej

! WAŻNE!

dla aptek i składów aptecznych

Bogato zaopatrzony dział wszelkich środków opatrunkowych, chirurgji aptecznej oraz wyrobów gumowych

Galanteria: apteczna,
toaletowa,
kosmetyczna.

Odżywki Nestle'a

Olej rycynowy, tran,

Gliceryna, waselina

Mydła toaletowe, i t.

w najlepszych gatunkach po cenach ściśle fabrycznych.

Biuro Handlowo - Techniczne
„Universum“

Kalisz, Aleja Józefiny 25, tel. 160

Sprzedaż wyłącznie hurtowa.
Dogodne warunki kredytowe.

799

NEKROLOG.

Marka polska zstępuje do grobu. Już tylko jako cień swój, jako pozgonne echo trwać będzie do lipca, ale na prawdę żywot jej jest już przeczuty.

Marka odegrała w życiu naszym ważką rolę i należy się jej wspomnienie pośmiertne.

Rodowód jej był dość osobliwy. Rodziła się dwa razy. Najpierw nadała jej żywot okupacja niemiecka. Już wtedy powstały wstrząśnienia i nieżne i trudności rachunkowe. Ale wtedy nacisk okupanta wśród srożące wojny utrzymywał kurs pozornie na stałym poziomie. Wszystko

zresztą było wówczas zburzone, cała równowaga zwichnięta. Dlatego zła waluta była jakby, w harmonji z całością.

Gdy od 11 listopada r. 1918 kierunek sprawami walutowymi przeszedł na zreorganizowaną polską krajową kasę pożyczkową, marka u nas rodzi się po raz drugi — już jako waluta polska. I tu rozpoczynają się niesamowite ruchy i wirszasy tego pieniądza, który właściwie nie był nigdy pieniądzem, który jednak, będąc nim nie z istoty swej, lecz z przeznaczenia, musiał przez tę swą wewnętrzzną sprzeczność wyprawiać najdziksze orgie.

Zrazu nikt oczywiście nie mógł przewidzieć granic spadku marki. Gdy już utraciła około 99 proc. swojej wartości, bardzo biegli finansiści dowodzili, że jest to nieunikniony kres zniżki, bo poza pozostałą jednostką byłoby już zero.

Oto jak ludzie, obrotni w finansach, nie liczyli się z możliwościami matematycznymi, z regułami nie mających kresu dziesiętnych ułamków. Ale, choć nie prędko weszło się w prawa matematyki, prędko przyswoiło sobie prawa spekulacji. Tak zwane sfery gospodarcze utraciły do marki wszelkie zaufanie i dokonywały wciąż gromadnej od niej ucieczki. Nie pomogły żadne ograniczenia dewizowe i zakazy. Umiano je doskonale obchodzić. Generalna rejterada trwała do samego końca.

Ale marka była ciągle jedynym i przymusowym środkiem płatniczym dla pracy. I oto wszelkie następstwa jej upadku i cały nacisk haraczny inflacyjnego spadła na pracę. Świat pracy fizycznej umysłowej poniósł tu największą ofiarę. On też musi złowrogo wspominać ten okres złej waluty.

A skarb? W tem zapytaniu kryje się jeden z najdziwniejszych paradoksów ekonomicznych. Skarb był tu zarazem najbardziej poszkodowany i najbardziej uprzywilejowany. Skarb ponosił olbrzymie straty i miał olbrzymie korzyści. Źródła normalnych podatków wysychały. Wszystkie zasoby w markach były fantomem. Deficyty rosły. Pozostawał jednak do dyspozycji jeden środek — zawsze niezawodny — emisja banknotów. Wprawdzie trzeba było coraz naciskać prasę drukarską, bo w miarę emisji spadała wartość, ale ostatecznie wszystkie niemal wypłaty były dokonywane i właściwy niedobór nie istniał. Odbywało się to oczywiście ze szkoda społeczną, bo ciężar inflacji spadał na najuboższe klasy, lecz szkoda i krzywda byłaby jeszcze większa, gdyby nie można stosować tego środka. Ostatecznie cała organizacja państwa cały zasiew kulturalny zawdzięczamy owej przekleśnej marce, która pod pewnymi punktami widocznymi była i błogosławiona. Okazuje się, że wszystko, co w stosunkach społecznych się przejawia, ma swoją wewnętrzną logikę. W tej osobliwej historii walutowej, jaką przeżyliśmy, było jeszcze jedno zjawisko paradoksalne. Kontrabanda walut obcych uchodziła za wielką dla stosunków gospodarczych krzywdę. Toczono gwałtowną walkę z zawodowymi waluciarzami. I niewątpli

wie działanie ich było i ze stanowiska moralnego i pod pewnymi względami gospodarczymi ujemne. A jednak w rezultacie tą tylko drogą zdobył kraj większą część zasobów walut wysoko cennych, które pozwoliły zmontować Bank Polski.

Tak więc rozstając się z marką, nie można pominąć i nauk, płynących z tego wstrząsającego eksperymentu.

Nauki te mają ścisły związek z prawami ekonomicznymi. Nie istnieją bezwzględne i zupełnie stałe prawa w ekonomji. Wszystkie zależą od układu danych stosunków, które posiadają cechę współzależności. Jeśli fakty nie pozwalają na układ prawidłowy, to struktura jest oczywiście spaczona, ale w niej przejawiają się znów ciążenia ku pewnej względnej, właściwej temu układowi równowadze.

Tak czy inaczej jednak zgon marki oznacza narodzenie się zdrowia społecznego. Wchodzimy w nową fazę życia. Przeżyliśmy najcięższe cierpienie, długą dziecięcą chorobę i wступujemy w wiek męski zdrowej organizacji gospodarczej.

Normalne państwo może istnieć tylko z normalną walutą. Marka była mimo wszystko trucizną. Trucizna niekiedy w chorobach pomaga. Dodatkowo więc skutki działania marki miały wpływ jadu, który podnieca i tem podtrzymuje organizm, ale zarazem wysila go i podrywa. To też organizm nasz doznał wielu dotkliwych porażek, zanim nakoniec wyszedł zwycięsko z walki o nową walutę.

Złoty, który obejmuje puściznę po marce, jest niezawodną rękojmią prawidłowego życia skarbowego. Marka była tylko hasyszem. Pozbywamy się trucizny.

ST. A. KEMPNER.

TELEGRAMY.

Powrót skazańców polskich z Bolszewji.

WARSZAWA, 30.4. We wtorek ściśle podług zapowiedzi o godz. 10 m. 45 na Dworzec Główny zajeżdżał umyślny pociąg, składający się z dziesięciu wagonów III klasy, wiozący 108 repatriantów i ich rodziny, wymienionych w Stolicach na komunistów.

Na przyjęcie peron kolejowy zapelnili się oczekującymi rodzinami przybyłych oraz osobami, przybyłymi w celu powitania, między którymi znajdowali się arcybiskupi Ropi-Cieplak, prałaci: Około-Kulak i Prądziński, komendant miasta gen. Suszyński z adiutantem kapitanem Popielawskim, komisarz rządu Jarmułowicz, komendant policji Czyniowski, członkinie i członkowie komitetu przyjęć, wreszcie członkowie Związku b. zakładników ze swym prezesem p. Barylskim na czele.

W chwili wjazdu pociągu orkiestra policji warszawskiej powitała przybyłych hymnem na

Ustawa o ochronie lokatorów.

h) jeżeli budynek przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stał się własnością państwa lub związku samorządowego; umowy najmu, dotyczące takich budynków i ich przynależności, rozwiązują się po poprzednim ustawowem, a conajmniej trzymiesięcznem wypowiedzeniu, a lokatorzy winni przedmiot najmu opuścić po dostarczeniu im odpowiadających im potrzebom pomieszczeń i to na zasadach, odpowiadających przepisom niniejszej ustawy i za zwrotem kosztów przesiedlenia oraz kosztów ulepszeń, zaprowadzonych przez lokatora w pomieszczeniach wymienionych; obowiązek dostarczenia innego pomieszczenia oraz zwrotu poniesionych kosztów nie istnieje jednak wobec osób, ani rodzin osób, które uzyskały najem mieszkania w związku lub na podstawie stosunku służbowego wobec państwa, względnie związku samorządowego, a których stosunek służbowy się skończył; skutek wydalenia ze służby z powodu wykroczeń służbowych, względnie dobrowolnego zrzeczenia się posady;

i) jeżeli wynajmujący pomieszczenia, które przed dniem 12 stycznia 1921 r. bądź służyły wynajmującemu jako sklepy, pracownice, lub mieszkania dla pracowników jego przedsiębiorstwa, bądź też były przez niego dla takiego użytku przygotowane, a także pomieszczeń, które przed tymże terminem zajmowane były przez zakłady naukowe, na ten sam cel, lub dla rozszerzenia swego przedsiębiorstwa, czy też zakładu naukowego zaraz i niezwłocznie potrzebuje; wynajmujący winien w tym razie wypowiedzieć umowę najmu z terminem conajmniej trzymie-

sięcznym; przepisy, zawarte w punkcie niniejszym, nie dotyczą pomieszczeń, których obecny najemca używa jako mieszkania;

j) w wypadkach podnajmu ponadto, gdy lokator dostarczy sublokatorowi innego, odpowiadającego potrzebom sublokatora i podlegającego przepisom niniejszej ustawy pomieszczenia.

3) W razie sporu wynajmujący winien udowodnić, że istnieje ważna przyczyna wypowiedzenia. Jeżeli rozwiązanie najmu żądano na zasadzie litery, a) ustępu 2 artykułu niniejszego, a zaległość powstała z powodu sporu o wysokość komornego lub opłat dodatkowych, należy rozwiązanie odmówić, gdy lokator skoro sąd lub urząd rozjemczy uzna wyższą kwotę za uzasadnioną, niezwłocznie oświadczy, iż na podwyższenie się godzi i w ciągu 7 dni zaległość uiszczy; przepis ten nie ma zastosowania, jeżeli lokator nie uiszczył w czasie właściwym niespornej części komornego i opłat dodatkowych.

4) Nieważne jest wszelkie całkowite lub częściowe zrzeczenie się przez lokatora, względnie sublokatora, praw, z tego artykułu mu służących. W pisemnych umowach podnajmu wolno jednak zastrzec, iż z góry określone okoliczności, mające doniosłe dla obu stron znaczenie, będą stały ważną przyczyną wypowiedzenia lub rozwiązania podnajmu.

5) W b. dzielnicy austriackiej wypowiedzenie nie pozasądowe nie stanowi tytułu egzekucyjnego.

Art. 12. 1) W razie śmierci lokatora jego wstępni, współmałżonkowie i rodzeństwo, którzy do chwili jego śmierci stale z nim mieszkali, którzy wstepują w umowę najmu i odpowiadają niepodzielnie za wynikające stąd zobowiązania, o ile nie zrzekną się tego prawa wobec wynajmującego. Przepis ten nie ma zastosowania do osób,

które w chwili śmierci lokatora posiadają inne mieszkanie.

2) Prawa najmu pomieszczeń handlowych, przemysłowych i innych pomieszczeń zarobkowych, wynikające z niniejszej ustawy, przechodzą na spadkobierców lokatora, o ile spadkobiercy przedsiębiorstwa spadkodawcy w tym samym lokalu nadal prowadzą.

Art. 13. Obowiązki i prawa lokatora i wynajmującego, wypływające z niniejszej ustawy, stosują się odpowiednio do sublokatora i lokatora, o ile w ustawie tej wyraźnie inaczej nie postanowiono. Ponadto w razie udowodnionej zmyśliwości właściciela z lokatorem na szkodę praw sublokatora, ten ostatni wstepuje z mocy samego prawa w stosunku do przedmiotu najmu w prawa lokatora. O sprawach, wytoczonych przeciwko lokatorowi o eksmisję, winni być przypozwani sublokatorzy pod rygorem bezskuteczności wyroku sądowego przeciwko tym ostatnim. W razie wygaśnięcia praw lokatora sąd lub urząd rozjemczy może orzec, że sublokator, który zajmuje część lokalu przynajmniej od trzech miesięcy pozostawiony będzie nadal w używaniu zajętej części pomieszczenia na okres do sześciu miesięcy.

ROZDZIAŁ IV.

Urzędy rozjemcze do spraw najmu.

Art. 14. 1) Urzędy rozjemcze i w miejscowościach fabrycznych, które przy ostatnim spisie ludności miały ponad 20.000 mieszkańców. W innych gminach można je utworzyć na zadanie wyrażone uchwałą rady gminnej. W miarę potrzeby można w jednej miejscowości utworzyć kilka urzędów.

2) Koszty, połączone z utworzeniem i działalnością tych urzędów, ponosi gmina. (D. C. N.).

rodowym. Jednocześnie repatrjanci opuszczali wagony. Paru księży witali areypasterza, inni rodziny. Przyczem odgrywały się sceny wzruszające przy spotkaniu bliższych członków rodziny. Matki ze łzami w oczach ściskały synów, siostry braci itd. Po opuszczeniu wagonów wszyscy udali się przed główne wejście dworca, gdzie w otoczeniu szlendarów organizacji stołecznych i komitetu przyjęcia na schodach ustawiły się osoby, mające przemawiać. Orkiestra strażacka powitała wychodzących z dworca hymnem narodowym, a bardzo liczne tłumy, zgromadzone na placu, okrzykami.

Pierwszy powitał przybyłych przemówieniem arcybiskup Rop, następnie w imieniu Związku zakładników przemawiał prezes Rady miejskiej Barylski, po nim zaś w imieniu organizacji społecznych ks. prałat Około-Kulak.

Po przemówieniach przybyłych umieszczono w autobusach miejskich i samochodowych ujemionych wozach, które przewiozły ich do tymczasowego miejsca pobytu: emigracyjnych domów na Powązkach.

W drodze przez ulice miasta publiczność witała owacyjnie przybyłych rodaków, wznosząc na ich cześć gorące okrzyki.

Ile wynoszą djety poselskie w nowej walucie?

WARSZAWA, 30.4. We wszystkich kasach państwowych odbywa się obecnie przeliczanie pewnych sum należących na walutę złotową.

Wedle obliczeń intendencji sejmowej djety poselskie w nowej walucie będą się przedstawiać jak następuje: Pobory marszałka Sejmu wynoszą 3231 złotych i 36 groszy, wicemarszałka 1211 zł i 76 gr., a djety poselskie wynoszą 807 złotych i 84 groszy.

Dobra krotoszyńska przeszła w ręce polskie.

WARSZAWA, 30.4. „Deutsche Allgemeine Zeitung“ i „Kreuzzeitung“ podają wiadomość, że obszar dóbr krotoszyńskich przeszedł w polskie posiadanie. Konsorcjum polskie składa się z 9-ciu osób. Dobra te należały do księcia Trun-Taksis.

Znaczki stemplowe w złotych

WARSZAWA, 30.4. Wobec wprowadzenia waluty złotej z dn. 1 maja pущone zostają w obieg złote znaczki stemplowe wartości po 1, 2, 3, 5, 10 i 20 złotych a także po 10, 20 i 50 groszy. Dzień, od którego nie wolno będzie używać znaczków stemplowych markowych będzie — znaczony osobnym rozporządzeniem ministra skarbu.

Złoty w spółkach akcyjnych.

WARSZAWA, 30.4. W najbliższych dniach ukaże się rozporządzenie ministerstwa skarbu w sprawie bilansów w złotych i przewalutowania kapitałów akcyjnych.

Ustalenie bilansów złotych i przewalutowanie kapitałów akcyjnych opracowuje specjalna komisja pod przewodnictwem podsekretarza ministerstwa skarbu pana Klarnera... Kurs akcji będzie ustalony w złotych według normalnej relacji 1800000 mkp. za 1 złoty.

Ogólny wskaźnik drożyzniany

WARSZAWA, 30.4. (Tel. wł.). Wobec stabilizacji marki w tym samym stosunku zmienił się i wskaźnik wyrażony w złocie. Według porównawczych obliczeń statystycznych w pierwszym tygodniu kwietnia od dn. 31 marca do 6 bm. ogólny wskaźnik drożyzniany wykazał nieznaczny spadek 0,7 proc.

Nieudała ucieczka bandytów z więzienia.

KRAKOW, 30.4. Dnia 27 bm., o godz. 6-cj min. 45 zbiegł z aresztu Sądu Okręgowego przy ul. Senackiej czterech więźniów, przeciw którym toczyło się dochodzenie sądowe o rabunki i morderstwa. Są to Jan Koza, herszt bandy, która od trzech lat grasowała w Małopolsce i popełniła około 30 rabunków i kilkanaście morderstw. Mojżesz Hasselas, oskarżony o szpiegostwo. Stanisław Gibasi-Józef Idec, ci ostatni pozostający pod zarzutem kradzieży. Jan Koza rzucił się na klucznika, odebrał mu klucze, a następnie przy pomocy towarzyszy zamknął klucznika do celi. Uzyskawszy w ten sposób wolną drogę, bandyci wydostali się przez otwartą bramę na ulicę i rozpoczęli ucieczkę. Jeden z dozorców, widząc bandytów, uciekających z bramy, donosił się w nich uciekających więźniów i zaalarmował resztę służby więziennej, która rozpoczęła pościg. Do pościgu tego przylaczyli się posterunkowi policji. Po krótkim przelocie udało się pochwycić Stanisława Gibasę. Jan Koza, widząc że go dogania jeden z dozorców strzelił do niego z rewolweru, lecz na szczęście chybił,

a widząc się osaczonym strzelił sobie w skroń, padając trupem na miejscu. Przy zatrzymanym Gibasie znaleziono magazyn z nabojami, co wskazuje na to, że posiadał on również rewolwer. Ucieczka ta musiała być dobrze przygotowana. Więźniowie mieli uciekać samochodem, gdyż nie daleko od więzienia znaleziono samochód bez szofera.

Aresztowania wśród komunistów w Krakowie.

KRAKOW, 30.4. „Nowa Reforma“ donosi: W ostatnich miesiącach br. organizacja komunistyczna na terenie miasta Krakowa wzmogła się rozpoczynając intensywną pracę w kołach młodzieży robotniczej.

Zaczęły pojawiać się odezw-y i broszurki o treści komunistycznej antypaństwowej, wzywające ludność robotniczą do rewolucji przeciwko obecnemu ustrojowi państwa, wskazując zdradę interesów robotniczych przez przywódców P. P. S.

W kołach ich planowano rozbicie związków zawodowych, stojących przy partii socjalistycznej, aby w ten sposób zdeorientować zorganizowanych robotników i uzyskać wpływy na rzeszę robotniczą.

Ponadto komuniści przesyłali różnym osobom, stojącym poza ich organizacją, swoje odezw-y i broszury, które docierały nawet do urzędów państwowych.

Organ policyjny politycznej, śledząc bacznie działalność organizacji komunistycznej, postanowiła w ostatnich czasach akeję komunistyczną zlikwidować.

W związku z tem przystąpiono wczoraj do przeprowadzenia rewizji i aresztowania przywódców tej organizacji.

Przeprowadzono około 50 rewizji — przy czem aresztowano ponad 20 osób z różnych sfery. Śledztwo toczy się dalej.

Z giełdy zbożowej

WARSZAWA, 30.4. (Tel. wł.) Na posiedzeniu dn. 28 bm. giełdy zbożowej załatwiano transakcje przy zwiększonej podaży. Przeważnie zaofiarowywano liche galunki żyta, poniżej 118 f. wagi. Za 100 kg. żyta loco stacja płacono do 23500000 mk. Z Poznania sygnalizują sytuację bez zmiany.

Nie zwlekać z podatkiem dochodowym

W celu usunięcia niektórych wątpliwości, nasuwających się przy uiszczaniu przedpłaty podatku dochodowego za rok 1924, ławnik magistratu m. Łodzi, p. I. Kulamowicz, dn. 21 bm. wyjeżdżał do Warszawy. W min. skarbu p. ławnik otrzymał następujące wyjaśnienia:

1) dzień 24 maja jest terminem ostatecznym do składania zeznań do podatku dochodowego na rok podatkowy 1924 i pod żadnym warunkiem dalej przesuwany nie będzie;

2) wszyscy płatnicy (osoby fizyczne), od których do dnia 28 bm. kasy miejskie w Łodzi nie zdażyły ze względu na krótki termin pobrać pierwszej raty podatku dochodowego za rok 1924, mogą w okresie do dnia 24 maja r.b. zamiast pierwszej i drugiej raty, przewidzianej w rozporządzeniu min. skarbu z dnia 11-go kwietnia r.b., uiszczyć bez zaliczenia odsetek zwłoki połowę podatku, przypadającego od dochodu osiągniętego w roku ubiegłym;

3) druga połowa podatku, płatna w myśl rozporządzenia min. skarbu z dnia 11 kwietnia r.b. w dwu ratach miesięcznych, z których pierwsza płatna jest nie później 24 czerwca, a druga 24 lipca — można uiszczyć jednorazowo w okresie wyznaczonym do składania zeznań o dochodzie, ewent. nie później, jak 24 czerwca r.b.;

4) dla płatników, którym wymiar podatku za rok podatkowy 1923 dotychczas nie został uściślony, rozporządzenie min. skarbu z dn. 11 kwietnia r.b. niema mocy obowiązującej; jednakowoż, o ile ich dochód w roku 1923 przekroczył maksimum (1378 fr. zł.) wolne od podatku, obowiązani są do terminowego złożenia zeznania o dochodzie i uiszczenia przypadającego podatku w terminie wyżej oznaczonych.

Streszczając powyższe wyjaśnienia łatwo przejść do wniosku, że dla uniknięcia różnych ewentualności w rodzaju mnożników, stosowanych do niewpłaconej połowy podatku, jak to miało miejsce w roku ub. w rodzaju podwyższenia odsetek zwłoki itp. niespodzianek fiskalnych, jest rzeczą pożądaną w interesie samego podatnika jednorazowe uiszczenie podatku przy składaniu zeznania. Dlatego też należy by każdy obywatel, którego łączny, ze wszystkich źródeł dochód, osiągnięty w roku ubiegłym, przekroczył maksimum (1378 fr. zł.) wolne od podatku, złożył do dnia 24 maja r.b. zeznanie o dochodzie i

do tego terminu również wniósł do kasy miejskiej całkowity, przypadający od tego dochodu podatek.

Płatnicy podatku dochodowego którzy, za rok podatkowy 1923 zostali opodatkowani podatkiem dochodowym, lecz którzy w tymże 1923 roku minimum dochodu, podlegającego podatkowi, nie osiągnęli — nie podlegają obowiązkom składania zeznań na rok podatkowy 1924 i uiszczenia przedpłaty.

KRONIKA

Z KINA MIRAŻU.

Jutro ostatni dzień wyświetlania świetnego obrazu w Kino „Mirażu“ pt. „Szał namiętności“. Obraz bardzo ciekawy pod względem treści, jak i wystawy wprost kolosalnej. Akcja wielce urozmaicona nie nudzi widza i w treści samej odkrywa pełnię psychiczną temperamentu osób grających.

Do tej pory obraz miał wielkie powodzenie, sądząc, że ostatni dzień dopisze darząc zaufaniem świetną grą artystów.

Z „PROSNY“.

Dla prawidłowego podziału dni zajęcia Nowego Parku przez poszczególne Stowarzyszenia Sportowe Towarzystwo Sportowe „Proсна“ w porozumieniu z Magistratem m. Kalisza prosi wszystkie Stowarzyszenia o nadesłanie do dnia 5-maja r.b. wykazów na ręce prezesa Towarzystwa Sportowego „Proсна“ T. Radajewskiego Al. Józefiny Nr. 7 Dom Rolniczo-Handlowy Jan Motylewski.

NORMALNE URUCHOMIENIE pociągów na linii Kutno — Strzałków, przerwane wskutek powodzi nastąpi nie wcześniej jak 1-go czerwca, a to z powodu, że wcześniej nie może być naprawionym most pod Pietrzykowem.

PIERWSZA BURZA.

We wtorek po południu przy 14 stopniach ciepła przeszła nad Kaliszem pierwsza w tym roku burza, z grzmotami i silną ulewą. W środę zrana temperatura ponownie się ochłodziła.

ZNACZKI POCZTOWE W WALUCIE ZŁOTOWEJ.

Jeneralna Dyrekcja Poczty i Telegrafów wprowadza z dniem 1-go maja r.b. w obieg pocztowe znaczki opłaty w walucie złotej w wartości: 1, 2, 3, 5, 10, 15, 20, 30 i 50 groszy.

Rysunek znaczków o wymiarze 25,5X20,5 mm. przedstawia godło Państwa w okrągłej tarczy otoczonej wieńcem laurowym. Po obu stronach tarczy umieszczono różni lictorskie „fascis“, używane w Rzymie przez lictorów, nad nią napis: „Pocztą Polska“ i w dolnej części znaczka na wstędze cyfry, oznaczające wartość znaczka i napis „groszy“.

Kolory znaczków: 1 grosz: brązowy jasny; 2 grosze: brązowy ciemny; 3 gr.: pomarańczowy; 5 gr.: oliwkowy; 10 gr.: zielony; 15 gr.: żółto-czerwony; 20 gr.: niebieski; 30 gr.: niebiesko-fioletowy; 50 gr.: czerwono-fioletowy.

Z TOW. PRZECIWGRUZLICZEGO.

Figurka z Saskiej porcelany ofiarowana przez p. Maciejewskiego została wygraną na loterii przez właścicielkę losu Nr. 53 p. F. Jakubowska, która ofiarowała 25 mil. marek na powyższego Towarzystwa. Zarząd.

— WYSTAWA PRAC szomrowych (żyd. skautów) w dn. 22 — 25 bm. wywarła zainteresowanie wśród zwiedzających. Wielkie zamiłowanie do pracy, pomysłowość, smak estetyczny, przebijające się poprzez prace malców 11-letnich jak i akademików stánowi rys charakterystyczny eksponatów oraz świadczy o wielkich zdolnościach i całkowitem oddaniu się pracy wychowawczej kierowników szomrowych.

Giełda Warszawska w Złotych.

New-Jork	5.18½
Londyn	22.75
Belgja	0.28.6
Paryż	0.33.46
Szwajcarja	0.92.18
8% pożycz. zł.	8.50
4% pożycz. prem.	0.70
Bony zł. S. II A.	0.75
Listy Tow. K. Ziem.	25.
Złoty =	1.800.000 mk.

RADA ZARZĄDZAJĄCA

Towarzystwa Budowy i Eksploatacji Gmachów w Kaliszu
Spółka Akcyjna

Podaje do wiadomości, że na podstawie uchwały Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszów z dnia 15 grudnia 1923 roku i postanowienia p. p. Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu z dnia 27 marca 1924 roku, ogłoszonego w Nr. 81 „Monitora Polskiego” z dnia 7 kwietnia 1924 roku, powiększa się kapitał zakładowy, spółki o mkp. 800.000.000, tj. do mkp. 1.000.000.000, przez wypuszczenie 160.000 sztuk akcji III emisji, nominalnej wartości mkp. 5000 każda, na następujących warunkach:

- a) pierwszeństwo do nabycia akcji nowej emisji służy, właścicielom akcji poprzednich w stosunku do ilości posiadanych akcji, tj. 4 (cztery) akcje III-em emisji na 1 (jedną) akcję I i II-em emisji;
- b) dla wykonania prawa poboru dla dawnych akcjonariuszów (p. „a”), winien być określony termin co najmniej miesięczny, od dnia ogłoszenia subskrypcji na akcje nowej emisji w „Monitorze Polskim”;
- c) w razie, gdyby, po upływie powyższych 30 dni nie wszystkie akcje zostały, przez dawnych akcjonariuszów rozebrane, winna Spółka ogłosić dodatkową subskrypcję na te akcje, zaofiarowując ponownie wszystkim dawnym akcjonariuszom. Termin dodatkowej subskrypcji winien wynosić 15 dni od dnia jej ogłoszenia;
- d) repartycji tych akcji, na które dotychczasowi akcjonariusze z tytułu posiadania prawa pierwszeństwa się nie zapiszą, dokona Rada Zarządzająca, zgodnie z § 12 statutu i określi ich kurs emisyjny, który nie może być niższy od ceny emisyjnej, tj. od 25 groszy za akcję;
- e) cena emisyjna akcji nowej emisji dla dawnych akcjonariuszów, którzy wykorzystają prawo poboru, określa się na 25 groszy, płatnych w markach polskich, według kursu urzędowego franka złotego w dniu poprzedzającym wpłatę, z których mk. 5000 przeznaczają się na kapitał zakładowy, reszta zaś po pokryciu koszt. z emisją nowych akcji związanych, na kapitał zapasowy;
- f) pod względem praw, przysługujących akcjonariuszom, akcje nowej emisji będą zrównane z akcjami emisji poprzednich z chwilą wpisania podwyższenia kapitału zakładowego do rejestru handlowego i uczestniczyć będą w dywidendzie od dnia 1 stycznia 1924 roku;
- g) całkowita wpłata kapitału zakładowego, oraz zapasowego winna być uskuteczniła w ciągu 3-ich miesięcy od dnia ogłoszenia niniejszego postanowienia w „Monitorze Polskim”;
- h) w terminie miesięcznym od dnia zamknięcia subskrypcji plan repartycji akcji (p. „d”) wraz z planem podziału i wykazem sprzedanych akcji z zaznaczeniem otrzymanej za nie ceny emisyjnej, winien być złożony do Ministerstwa Przemysłu i Handlu. Dopiero po złożeniu takiego sprawozdania, Spółka będzie mogła zarejestrować dokonane powiększenie kapitału zakładowego;
- i) w ogłoszeniach o subskrypcji winno być w całości publikowane postanowienie, zezwalające na przeprowadzenie nowej emisji akcji;
- k) akcje nowej emisji winny być wydane akcjonariuszom w ciągu dwóch miesięcy od dnia zamknięcia subskrypcji.

Wobec tego pp. akcjonariusze, życzący skorzystać z prawa poboru dla dawnych akcjonariuszów, godzących się utraty, winni do dnia 26-go maja 1924 roku wpłacić gotówką przypadające od nich sumy i przedstawić akcje swoje do ostemplowania w Banku Ziemiańskim, Oddziale w Kaliszu w godzinach między 11 a 2-gą.

OBWIESZCZENIE

Reskryptem z dnia 15 kwietnia 1924 roku 12. SM. 1969/24 Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu, zatwierdziło, na podstawie art. 1, 7, 36 i 37 ustawy z dn. 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. Nr. 94 poz. 747) uchwałę Magistratu m. Kalisza z dn. 7 lutego 1924 r. powziętą w zastępstwie Rady Miejskiej, z mocy uprawnień nadanych Magistratowi przez art. 66 Dekretu o samorządzie miejskim z dn. 4 lutego 1919 r. (Dz. U. R. P. Nr. 13 p. 140) stawkę miejskiego podatku od lokali na 1924 rok w następujący sposób:

Podatek miejski od lokali mieszkalnych wynosi od mieszkań do 6 pokoi włącznie 20.830 krotne komorne, od mieszkań powyżej 6 pokoi 16.660-krotne komorne, od lokali zajętych na hotele, pensjonaty i pokoje noclegowe 13.870 krotne, od lokali handlowych, przemysłowych i innych 10430-krotne komorne, obliczone na zasadzie art. 2 i 3 ustawy o ochronie lokatorów (Dz. U. Nr. 4 z roku 1921 poz. 19).

Przy wymiarze podatku od lokali stosowany będzie wzorowy statut o miejskim podatku od lokali ogłoszony w Dz. U. R. P. z dn. 16 maja 1922 Nr. 34 poz. 294, str. 512, z zastosowaniem art. 7, 46, 48, oraz art. 62 do 67 ust. z dnia 11.8.1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 94 poz. 747).

Równocześnie zatwierdziło Ministerstwo Spr. Wewn. powołanym powyżej reskryptem podatek od zbytku mieszkaniowego w następującej formie:

Na rzecz miasta Kalisza pobierany będzie podatek od zbytku mieszkaniowego, tj. od części mieszkalnych, które ze względu na swę przeznaczenie lub w stosunku do liczby osób zamieszkujących dany lokal uważa się za zbędne. Podatkowi temu podlegają także mieszkania zajęte przez posiadacza (właściciela domu) w domu własnym.

Za zbędne uważać należy, części mieszkania:

- a) ponad 3 pokoje o ile przypada więcej niż 1 pokój na jedną osobę,
- b) ponad 4 pokoje, jeżeli je zajmują trzy osoby,
- c) ponad 5 pokoi, jeżeli je zajmuje pięć osób, należących do tej samej rodziny i będących na utrzymaniu właściciela mieszkania (pomieszczenia);
- d) wszystkie mieszkania ponad sześć pokoi;
- e) całe mieszkanie lub części mieszkalne osób, posiadających w obrębie miasta lub poza miastem drugie mieszkanie z wyjątkiem mieszkań zajmowanych przez urzędników państwowych lub samorządowych. Pokojów dla służby domowej, kuchni i innych podobnych ubikacji nie liczy się za części mieszkalne.

Od podatku od zbytku mieszkaniowego wolne są:

- a) pomieszczenia świątyni otwartych dla ogółu poszczególnych wyznań,
- b) lokale zajmowane przez instytucje naukowe, oświatowe i dobroczynne z wyjątkiem lokali odnajmowanych lub oddawanych przez te instytucje do użytkowania i przynoszących dochód;
- c) służbowe pomieszczenia naczelników władz państwowych i samorządowych,
- d) mieszkania osób duchowych;
- e) zbędne pokoje, jeżeli są podnajęte;
- f) ubikacje przeznaczone do wykonywania zawodu, o ile odnośny zawód wykonywany jest w domu.

Podatek od zbytku mieszkaniowego wynosi 20 proc. podatku od lokali, od całego lokalu za każdy zbędny pokój lub za każdy pokój mieszkania zbędnego.

Powyższe postanowienia o miejskim podatku od lokali obowiązują od dnia 1 stycznia 1924 roku, zaś o podatku od zbytku mieszkaniowego od 1 kwietnia 1924 roku.

Kalisz, dn. 28 kwietnia 1924 r.
802 MAGISTRAT.

Składajcie ofiary
na inwalidów wojennych.

29

T-wo Mleczarskie

Al. Kościuszki 29 w Łodzi

— poleca —

Konwie

własnego wyrobu

Wierówki

FABRYKA OGRODZEŃ DRUCIANYCH

J. SZCZUPIKA

W KALISZU,

ul. Młynarska 9, (obok cmentarza) dom własny.

wykonuje wszelkie ogrodzenia z najlepszego drutu ocynkowanego jak to: ogrodów, parków, łąk, podwórzy, skwerów, szkółek ogrodnich, cmentarzy grzebalnych jak również posiada stale drut kolczasty, skobelki, arfy do węgla i żwiru, materace do łóżek, wycieraczki do nóg, kraty do okien i t. p.

CENY PRZYSTĘPNE.

627

Zginął paszport

(karta azylu) wydany przez Starostwo Kaliskie ukraińcowi Romanowi Slicznemu rok urodz. 1886. 797

Plac

4536 k. Łokci Lipowa sprzedam. Wiadomość Stawiszńska 12 oficyna m. 3 od 4 do 5 popoł. 795

Od dn. 1 V r.b. objąłem jedyne przedstawicielstwo

KITU OKIENNEGO

St. Zimowskiego z Kępna

Cynkowski,

Kalisz, ul. Młynarska 15.

Fabryka LUSTER

I ELEKTRYCZNA SZLIFIERNIA SZKŁA

przyjmuje zamówienia na lustra, oraz wszelkie szkła szlifowane i ornamentowane do mebli

Ceny konkurencyjne.

801

S. PREIS w Kaliszu, Wrocławska 59

Zgineła karta bezterminowego urlopu wydana przez P. K. U. w Kaliszu na imię Leona Kukielki rocznik 1897 oraz patent rzeźnicki na wolnice w Kaliszu, IV kategorii wydany przez Izbę Skarbową w Kaliszu na takież samo imię. 804

Kupię nowy, albo używany dobry

FORTEPIAN

Zgłoszenia i podanie ceny. Dom Chotów p. Skalmierzyce 796

ZDOLNYCH

Stolarzy

na gruntowanie i inne roboty przyjmie fabryka fortepianów B-ci K. i A. Fibiger Polna 16. 766